

Byl neskutečně laskavý a lidský, vzpomínají na emeritního primáře Jaroslava Kučírka z oddělení ARO Orlickoústecké nemocnice jeho kolegové

27.6.2024 - | Nemocnice Pardubického kraje

Život jako napínavý román

Jaroslav Kučírek chtěl být lékařem odmalička. Po maturitě na gymnáziu nastoupil na Vojenskou lékařskou akademii v Hradci Králové, která byla pobočkou Univerzity Karlovy. *„Královéhradecká fakulta měla tehdy vynikající úroveň a učili tam špičkoví profesori,“* uvedl v rozhovoru pro Paměť národa. Po promoci nastoupil na povinnou praxi do vojenské nemocnice v Josefově, kde prošel všechna oddělení. Když v době Kubánské krize v roce 1962 odveleli personál nemocnice na Kubu, dělal v Josefově vedoucího kožního oddělení. Po návratu lékařů ukončil postgraduální výcvik zkouškou z vnitřního lékařství. Další profesní cesta ho zavedla k protiletadlovému pluku vojenské posádky ve Vysokém Mýtě, kde dělal hlavního útvarového lékaře. Tehdy o něj také projevila zájem vojenská kontrarozvědka. Vedla na něj krátce svazek. *„Nikdy jsem ale s Vojenskou kontrarozvědkou nespolupracoval,“* uvedl Jaroslav Kučírek. Po úrazu oka a delší pracovní neschopnosti ho propustili v roce 1964 do zálohy. To už pracoval v nemocnici ve Vysokém Mýtě a v témže roce přestoupil do nemocnice Ústí nad Orlicí. Tam byl o čtyři roky později jmenován primářem oddělení ARO.

Otevření lůžkového oddělení ARO urychlila tragédie

Lůžková část začala vznikat v sedmdesátých letech. Nakonec byla otevřená dřív, a to kvůli železničnímu neštěstí. V říjnu 1972 se na železničním přejezdu v Letohradě srazil rychlík s autobusem plným cestujících. Na místě tragédie zůstalo šest mrtvých, další ranění přiváželi do okresní nemocnice. *„Najednou se v nemocnici objevili ranění, které už nebylo kam dávat. Tak jsme se domluvili s primářem Helmutem z chirurgie, že se rozdělíme o zdravotní sestry a předčasně otevřeme lůžkové ARO. Přivezli tehdy sedm lidí, kteří se točili na pěti lůžkách a pooperačním pokoji,“* popsal pro Paměť národa Jaroslav Kučírek.

Špičkové oddělení ARO v malé okresní nemocnici

Jaroslav Kučírek vybudoval v Orlickoústecké nemocnici anesteziologicko-resuscitační oddělení vybavené nejnovějšími přístroji. Podařilo se mu třeba získat holandský dýchací přístroj pro novorozence: taková zahraniční technika byla v té době pro okresní nemocnici prakticky nemyslitelná. Lůžkové oddělení, které poskytovalo v té době špičkovou péči, bylo tehdy jediné ve Východočeském kraji.

Bývalá zdravotní sestra vzpomíná na emeritního primáře s dojetím

Eva Vintrichová znala Jaroslava Kučírka od dětství: *„Jezdila jsem s rodiči na Pastvinskou přehradu, to mi bylo sedm, a on mi zařídil povolení k lovu ryb. Už jako malé dítě jsem vnímala jeho pozitivitu, vlídnost a úsměv.“* Podruhé se s ním setkala až nějakou dobu po maturitě. Rodiče ji přesvědčovali, aby zůstala s nimi v okresním městě. Eva Vintrichová ale už v té době pracovala na novém oddělení ARO v nemocnici Na Bulovce, přesto chtěla rodině vyjít vstříc. *„Pan primář mi ukázal pracoviště, které bylo na tak malé město špičkové, ale přece jen to na Bulovce bylo modernější. A ne, nechtěla*

jsem se vracet, byla jsem mladá holka, chtěla jsem poznat svět, a on to pochopil,” vzpomíná dnes už bývalá zdravotní sestra. Třetí setkání bylo až v roce 1989, kdy se přestěhovala do Ústí nad Orlicí a Kučírek ji s otevřenou náručí přijal na oddělení ARO. „Pomohl mi se vším, včetně zajištění bytu pro mě a mého syna,” říká Vintrichová. S dojetím popsala jeho lidský přístup k pacientům i personálu. „Jednou přivezli mladý pár, který srazil opilý řidič, a přes veškerou naši snahu oba zemřeli. Pan primář nás neuvěřitelně podpořil, protože nás to všechny zasáhlo. A to jsou chvíle, na které se nezapomíná.“

Sestra z oddělení ARO, která dodnes v nemocnici pracuje na jiné pozici, zakončila své vzpomínky s neskrytým dojetím: *„Ve všem, co dělal, byla poznat jeho láska k oboru. Kdo pod ním pracoval, tomu medicína přirostla k srdci.“*

Sametová revoluce a ředitelské křeslo

Jaroslav Kučírek v rozhovoru pro Paměť národa vzpomínal, jak revoluční rok 1989 zasáhl Orlickoústeckou nemocnici. Po prvních informacích z Prahy o občanských protestech, začali zdravotníci organizovat akci na podporu stávkujících studentů. *„Ředitel OÚNZ se to dozvěděl a na druhý den svolal schůzi. Tam nám vyhrožoval, že nás nechá zavřít a podá na nás trestní oznámení,”* popisoval pamětník. Pak události nabraly rychlost. V nemocnici založili skupinu Občanského fóra a členové vybrali Jaroslava Kučírka jako ředitele nemocnice. V této pozici měl po zrušení OÚNZ na starosti její další osud. *„Nemocnice měla kolem 130 milionů účetní hodnotu, a když jsem z ní v roce 1996 odcházel, bylo to už přes 350 milionů. Podle privatizačního projektu měla být v nemocnici jen akutní lůžka pro akutní pacienty, ostatní měli bydlet v hotelu uprostřed nemocnice a platit si veškerý pobyt. To bylo pro mě naprosto nepřijatelné,”* vysvětloval. Nakonec kvůli sporům dostal krátce před důchodem výpověď a poslední tři roky pracoval jako hlavní revizní lékař ve Všeobecné zdravotní pojišťovně.

„Člověk se musí snažit jít pořád dopředu, být trochu optimista, zvědavý a nesmí se nikdy zastavit.“ Tímto krédem zakončil Jaroslav Kučírek své vyprávění pro Paměť národa.

Za vším hledej ženu

Manželka Jaroslava Kučírka, Pavlína, byla svému muži celý život oporou, a to i po profesní stránce. Byla jednou z prvních sester při zakládání oddělení ARO, potom pracovala jako anesteziologická sestra. Syn Jakub Kučírek, který pracuje v Litomyšlské nemocnici na oddělení klinické biochemie, zaslal fotku z rodinného alba: *„Maminka je ta krásná žena vedle mého otce. Bohužel přišla doba, a s ní nařízení, které zakazovalo pracovat manželským párům na jednom oddělení, a byla přeražena na sálouvou setru.“* Jakub Kučírek se podělil i o vzpomínky na své rané dětství, kdy byl jeho otec velmi často v práci: *„Pamatuju si, že byl hodně vytížený. Zbylo to všechno na mamku a ona do toho měla své služby. Nebylo úplně výjimkou, že rodiče chodili pozdě domů. Nevím, jak to dělali, ale mezi tím vším svým dětem stačili předat všechno, co je k životu důležité. Oba nám byli vzorem. To bylo asi to, co na rodičích bylo to nejkrásnější.“*

Uměl vzít za každou práci, vzpomíná jeho nástupce

„S panem primářem Kučírkem jsme se setkávali nad kávou a povídali jsme si o věcech současných a trochu i vzpomínali,” říká **bývalý primář oddělení ARO Miroslav Kareš**. Jeho vzpomínky ale nejsou jen na péči o pacienty nebo řízení nemocnice. *„Pamatuji si, že byl technicky nadaný a rád spravoval různé věci sám. Na oddělení tak nechybělo nářadí na spravování medicínských přístrojů a kolikrát přijel později do práce s vyhrnutými rukávy s tím, že spravoval auto,”* uvedl s úsměvem Kareš. A vzpomněl si i na to, že v Kučírkově pracovně byly na záclonách zavěšené čerstvé nabarvené splávky, protože, jak už říkala sestra Eva Vintrichová, byl vášnivý rybář.

Oslavy 50.let od založení ARO, covid a dopis kolegům

V roce 2022 to bylo 50 let od založení oddělení ARO v Orlickoústecké nemocnici. Tehdy už emeritní primář se na setkání moc těšil, ale v Pardubickém kraji v té době výrazně narostl počet nákaz covidem a on vzhledem ke svému věku raději zůstal doma. Všem svým kolegům ale napsal dopis, ve kterém shrnul historii oddělení i počáteční strasti. *„Toto období by se dalo charakterizovat jako doba bouřlivého kvasu, kdy docházelo k nelítostným sporům mezi anesteziology a operačními obory o podobu resuscitace a intenzivní péče,“* psal Jaroslav Kučírek v dopise a pokračoval: *„Nakonec anestezie lůžková oddělení prosadila.“*

Bývalý primář pak popřál všem kolegům hlavně zdraví, i mnoho úspěchů v osobním a pracovním životě a na závěr je vyzval: *„Studujte, protože vědět znamená být silný a jistý. Neupadněte do stereotypů, ale hledejte stále něco nového. To je cesta k vašemu růstu a velikosti.“* Nezapomněl ani na sestry: *„Vám přeji mnoho trpělivosti a empatie s nemocnými. Bez vás to nejde a jste nejméně polovinou úspěchu,“* uzavřel svůj dopis lékař, který skoro celý svůj profesní život zasvětil Orlickoústecké nemocnici.

<https://www.nempk.cz/novinky/byl-neskutečne-laskavy-a-lidsky-vzpominaji-na-emeritního-primáře-jaroslava-kučírka-z-oddělení-aro-orlickoústecké-nemocnice-jeho-kolegove>